

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/180/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3800899950
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3800899950.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu: F., proti žalovanému: W., o zaplatenie 288.409,68 eur (pôvodne 8.688.630,- Sk) s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 12. júla 2019, č.k. 4C/43/2014-536, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný **m á** proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým v poradí tretím rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol. Žalovanému voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Na vec aplikoval ust. § 470 ods. 1, 2 CSP, § 524 ods. 1, 2, § 33 ods. 1 Obč. zákonníka, § 13 ods. 1 veta druhá Obchodného zákonníka a § 20 Obč. zákonníka. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa v tejto veci domáha voči žalovanému zaplatenia 288.409,68 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 17,6 % ročne z tejto sumy od 01.07.1999 do zaplatenia. Uplatnený nárok odvodzuje zo Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi postupcom: W., M. IČO: XX XXX XXX a postupníkom: M., M. IČO: XX XXX XXX dňa 21.01.2000 ako aktívne vecne legitimovaný na základe následne uzatvorenej Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 20.01.2009 uzatvorenej medzi postupcom M., M., IČO: XX XXX XXX a postupníkom Y., č. XXXXXX a Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 13.10.2007 uzatvorenej medzi postupcom Y., č. XXXXXX a postupníkom - žalobcom, predmetom ktorých zmlúv bolo postúpenie pohľadávky totožnej s pohľadávkou, ktorá bola predmetom Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 21.01.2000. V konaní nebolo sporné, že dňa 05.10.1993 bola uzatvorená kúpna zmluva medzi predávajúcim W. Z. a kupujúcim W., M., predmetom ktorej boli nehnuteľnosti zapísané na LV č. X pre k.ú. Z. a to: budova autoservis (stojaca na parc. č. XXX/X) a budova kotolňa (stojaca na parc. č. XXX/X) v celosti. Vklad tejto kúpnej zmluvy bol povolený dňa 12.10.1993 pod číslom vkladu VXXXX/XXXX. V spore strán W. Z. c/a W. bolo rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 10C/192/1995-57 zo dňa 30.06.1999, ktorý nadobudol právoplatnosť 04.09.1999, určené, že W. Z. platne odstúpilo od kúpnej zmluvy uzatvorenej s W. 05.10.1993, t.j. od vyššie uvedenej zmluvy. Konajúci súd za odstúpenie predávajúceho od tejto kúpnej zmluvy považoval oznámenie W. Z. zo dňa 03.07.1995, ktoré bolo W., M., t.j. žalovanému doručené v priebehu súdneho konania vo veci sp. zn. 10C/192/1995 dňa 20.07.1995. V čase medzi uzatvorením kúpnej zmluvy zo dňa 05.10.1993 a tiež v čase medzi doručením odstúpenia od tejto kúpnej zmluvy W., spol. s.r.o. - žalovanému (dňa 20.7.1995) a právoplatnosťou rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 10C/192/1995-57 zo dňa 30.06.1999 (dňa 4.9.1999) bola dňa 29.9.1995 uzatvorená kúpna zmluva medzi predávajúcim W. IČO: XX XXX XXX a kupujúcim M. IČO: XX XXX XXX, predmetom ktorej bol predaj a kúpa nehnuteľností totožných s nehnuteľnosťami, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi predávajúcim W. Z. a W. ako kupujúcim dňa 05.10.1993. Z listu vlastníctva č. X pre

k.ú. Z. vyplýva, že W. Z. bolo opäť zapísané ako vlastníak predmetných nehnuteľností titulom rozsudku Okresného súdu č.k. 10C/192/1995 - 57 zo dňa 30.06.1999. V konaní tiež nebolo sporné (viď oznámenie Mestského úradu Z. z 05.04.2000), že W. Z. prijalo od W. z kúpnej ceny sumu 8.688.630,- Sk, keď toto oznámenie sa týka zostatku neuhradenej kúpnej ceny za budovu autoservisu a kotolne, ktorú mal W. uhradiť W. Z.. Pohľadávkou, ktorá bola Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21.01.2000 postúpená postupcom W.. na postupníka M.. (pôvodného žalobcu), bola pohľadávka postupcu W., M. voči W. Z. vo výške 8.688.630,- Sk nadobudnutá titulom bezdôvodného obohatenia na strane dlžníka W. Z., ku ktorému došlo dňom právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 10C/192/1995-57 zo dňa 30.06.1999, ktorým bolo určené, že W. Z. platne odstúpilo od kúpnej zmluvy uzatvorenej s postupcom zo dňa 05.10.1993, na základe ktorej postupca vyplatil W. Z. iastku 8.688.630,- Sk. Uviedol, že podľa Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.01.2000 za postupcu (W..) túto zmluvu uzatváral V.. Z. ako splnomocnený zástupca, ktorý konal za túto právnickú osobu na základe plnomocenstva zo dňa 01.10.1993. Konštatoval, že spornou zostala otázka, či toto plnomocnenstvo, ktoré spoločnosť W.. udelila dňa 01.10.1993 V.. Z., bolo alebo nebolo postačujúce pre uzavretie Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.01.2000 a ak nie, či pri tomto právnom úkone išlo o konanie V.. Z. za iného bez plnomocentva. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom zrušujúcom uznesení č. k. 4Cdo/18/2009-266 zo dňa 31.05.2010 vyslovil názor, že plnomocnenstvo udelené advokátovi V.. B. Z. dňa 01.10.1993 spoločnosťou W.. treba považovať za plnomocnenstvo udelené podľa § 24 a nasl. OSP, t.j. za procesné plnomocnenstvo, nie za plnú moc podľa § 31 Občianskeho zákonníka. V.. Z. ako splnomocnenec pri uzavretí Zmluvy o postúpení pohľadávok prekročil svoje oprávnenie konať za splnomocniteľa vyplývajúce z plnomocnenstva z 01.10.1993, teda je potrebné sa zaoberať účinkami prekročenia tejto plnej moci v zmysle § 33 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uviedol ďalej, že z výsledkov doposiaľ vykonaného dokazovania nie je možné spoľahlivo ustáliť, či a kedy sa splnomocniteľ (W..) dozvedel o prekročení oprávnenia a ak sa dozvedel, či bez zbytočného odkladu oznámil osobe (M..), s ktorou V.. Z. ako splnomocnenec konal, svoj nesúhlas. Uzavrel, že pre ďalšie konanie, ak by odvolací súd po doplnení dokazovania dospel k záveru, že Zmluva o postúpení pohľadávok z 21.01.2000 postupcu spoločnosť W.. zaväzuje, bude potrebné sa zaoberať najmä otázkou premlčania nároku a námietkou žalovaného o nedostatku jeho pasívnej legitímácie v konaní. Odvolací súd Krajský súd v Trenčíne, ktorého rozsudok z 15.10.2008 sp. zn. 5Co/10/2008 bol Najvyšším súdom SR zrušený, vo svojom zrušujúcom uznesení uviedol, že okresný súd sa v priebehu ďalšieho konania má zaoberať právne významnými skutočnosťami, ktoré vyplývajú z prekročenia oprávnenia zástupcu V.. Z. konať za zastúpeného podľa plnej moci zo dňa 01.10.1993, teda zistiť, či zastúpený dodatočne schválil prekročenie oprávnenia zástupcom V.. Z., teda či došlo k ratihabícii a ďalej či sa prípadne uplatní nevyvrátiteľná právna domnienka o ratihabícii v prípade preukázania, že zastúpený o prekročení vedel a bez zbytočného odkladu neoznámil navrhovateľovi svoj nesúhlas. Okresný súd sa bude tiež zaoberať námietkou premlčania uplatneného nároku žalobcu a námietkou výšky uplatneného nároku. Súd prvej inštancie viazaný právnym názorom dovolacieho súdu i odvolacieho súdu uzavrel, že pri uzatvorení Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.01.2000 V.. Z. ako osoba konajúca na základe plnomocentva z 01.10.1993 za W. prekročil svoje oprávnenie vyplývajúce mu z tohto plnomocentva. V ďalšom konaní doplnil dokazovanie na zistenie účinkov plnomocnenstva z 01.10.1993 v zmysle § 33 ods. 1 Občianskeho zákonníka, t.j. na zistenie, či Zmluva o postúpení pohľadávok z 21.01.2000 postupcu spoločnosť W.. zaväzuje alebo nezaväzuje, ktorá sporná otázka súvisí s existenciou či neexistenciou vecnej pasívnej legitímácie na strane žalovaného. Doplnil dokazovanie na zistenie, či a kedy sa splnomocniteľ W.. dozvedel o prekročení oprávnenia a ak sa dozvedel, či bez zbytočného odkladu oznámil M. svoj nesúhlas. Súd prvej inštancie po zhodnotení výsledkov dokazovania v súlade s § 191 CSP konštatoval, že ak štatutárnym orgánom právnickej osoby W. bol jeho jediný konateľ W.G. a ak W.G. ako štatutárny orgán (ako fyzická osoba) už v čase uzatvorenia Zmluvy o postúpení pohľadávok dňa 21.01.2000 nežil, keďže zomrel dňa XX.XX.XXXX, potom sa objektívne nemohol dozvedieť o prekročení plnomocnenstva z 01.10.1993 V.. Z. pri uzatvorení Zmluvy o postúpení pohľadávok z 21.01.2000, nemohol dodatočne schváliť prekročenie tohto plnomocnenstva v akejkoľvek forme, ale nemohol sa ani rozhodnúť (prejaviť vôľu) neoznámil M.. svoj nesúhlas s konaním V.. Z.. V tomto prípade nemohla nastať ani nevyvrátiteľná právna domnienka, že W.G. ako štatutárny orgán prekročenie plnomocnenstva splnomocnencom V.. Z. schválil, pretože sa W.G. objektívne nemohol o prekročení oprávnenia V.. Z. dozvedieť a teda následne bez zbytočného odkladu po tejto vedomosti ani neoznámil M.. svoj nesúhlas. Súd tiež uzavrel, že tu nie je, resp. nebola taká osoba z W., ktorá by sa objektívne mohla dozvedieť o prekročení plnomocnenstva zo dňa 01.10.1993 V.. Z. pri uzatvorení Zmluvy o postúpení pohľadávok z 21.01.2000, ale tiež oznámil svoj súhlas či nesúhlas s jeho prekročením. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti uviedol, že W.. nemal v obchodnom registri zapísaného žiadneho vedúceho organizačnej zložky podniku,

a to ani G. N.. Existenciu prokúry netvrdil žalobca a jej existencia nevyplýnula ani z dokazovania. Ďalej uviedol, že v prípade W. žiaden zo svedkov - zamestnancov žalobcu nemal vedomosť o vnútornom poriadku, vnútorných organizačných predpisoch žalobcu a to ani svedkyňa G. N.. Ak bola prípadne G. N. poverená W. O. určitou činnosťou v W., potom v zmysle § 15 Obchodného zákonníka, by mohlo ísť o určitú činnosť pri prevádzkovaní podniku. Zmluva o postúpení pohľadávok však nie je takou činnosťou a takým právnym úkonom, ku ktorému dochádza pri prevádzke podniku a ani takým obvyklým právnym úkonom, ku ktorému dochádza pri činnosti prevádzkovania podniku. Konanie osoby v prevádzkarni podnikateľa upravuje § 16 Obchodného zákonníka. Podľa tohto ustanovenia podnikateľa zaväzuje aj konanie inej osoby v jeho prevádzkarni, ak nemohla tretia osoba vedieť, že konajúca osoba na to nie je oprávnená. Svedkyňa R. O. síce uviedla, že keď W. O. bol už nebohý, bola v prevádzke W., spol. s.r.o., že videla, že prevádzka normálne funguje, že pri stretnutiach v čase, kedy M.. nemal peniaze ani budovu (čas bližšie nevedela uviesť), za W.. vystupovali pani N. a pán N. a že z ich prítomnosti v W. mala dojem, že N. prevádzkujú W. a že to celé riadili, uviedla však tiež, že tieto osoby sa jej nepreukázali plnomocenstvom konať za W.. a nepredstavili sa jej ako štatutárni zástupcovia W. Táto svedkyňa tiež uviedla, že pri samotnom podpise Zmluvy o postúpení pohľadávok bola prítomná ona a V.. Z. a že vychádzala z toho, že V.. Z. je oprávnený konať za W., keďže videla plnomocenstvo. Za osoby, ktoré konali za W.. dňa 21.01.2000 a po tomto dátume, považovala V.. Z., pani N. a pána N.. Svedok V.. Z. (súd uvádza, že svedok bol vypočutý dňa 22.4.2005) však uviedol, že Zmluvu o postúpení pohľadávok uzatváral na základe plnej moci zo dňa 1.10.1993, že „neexistuje špeciálne splnomocnenie, pokyn alebo príkaz niekoho z W., aby túto zmluvu uzatvoril. Postupoval v pozícii zástupcu - advokáta. Nebol tu žiaden podnet nikoho zo spoločnosti W., aby túto zmluvu uzatvoril“. Na otázku, s kým konzultoval Zmluvu o postúpení pohľadávok, uviedol, že sám so sebou. Svedkyňa G. N. (pri v poradí druhom výsluchu) uviedla, že keďže žila v spoločnej domácnosti s W. O., v prípade jeho neprítomnosti riešila veci ona s tým, že zamestnanci vedeli, že sa môžu na ňu obrátiť a keď to ona odsúhlasila, platilo to. Nemala však podpisové právo. Chodila do roboty, v neprítomnosti W. O. kontrolovala zamestnancov. Bola tu ústna dohoda medzi ňou a W. O., že môže za neho odsúhlasovať úkony, medzi ktorými uviedla riešenie reklamačných vecí, objednanie materiálu do autoservisu u dodávateľa, teda uzavrela, že kde sa dalo jednať ústne, mohla konať za W. O.. Išlo o ústnu dohodu, ktorá mala základ v družskom vzťahu medzi ňou a W. O.. V neprítomnosti W. O. pri riešení vecí buď komunikovali telefonicky alebo počkala na neho vtedy, keď bolo treba niečo podpísať, pretože podpisové právo nemala a čakala na neho pri dôležitých veciach. Spoločníci W. sa na riadení spoločnosti nepodieľali a žiaden z nich do činnosti W. nezasahoval. Uviedla však tiež, že potom, keď prešla činnosť z W. na fyzickú osobu W.G., W. utlmil svoju činnosť a teda u tejto spol. s.r.o. o ďalšie rozhodovania už nešlo až do vysporiadania predmetnej pohľadávky, že z W., spol. s.r.o. sa preniesla všetka činnosť na fyzickú osobu a spol. s.r.o. zostala len formálne. K predmetnej pohľadávke voči M.. uviedla, že iniciátorom rozhovoru o pohľadávke bola pani O. s ktorou sa stretla ohľadom pohľadávky nie raz, že pani O. ju oslovila preto, že ju lepšie poznala, že mali medzi sebou určité vzťahy, že vedela, že popri svojom druhovi W.G. riešila záležitosti W. a že pri rozhovoroch dospeli k tomu, že V.. Z. tak ako fungoval počas fungovania W., M. môže uzavrieť aj túto vec. Vedela, o aké riešenie ide, keďže sa rozprávala s V.. Z.. Pre ňu to bola prijateľné riešenie, že pohľadávka, ktorá zostala, sa posunie, aby W. nezostal dlžníkom M.. S pani O. a s V.. Z. sa dohodli, že takýmto spôsobom sa vec môže vyriešiť. Má za to, že V.. Z. jej dal k nahliadnutiu aj znenie Zmluvy o postúpení pohľadávok, túto i iné zmluvy. Detailne ju neštudovala, V.. Z. dôverovala. O túto dohodu sa viac nezaujímal, bolo pre ňu dôležité, že je to vysporiadané. Uviedla tiež, že podľa nej R. O. určite vedela, že W. O. bol konateľom W., vedela, že je družkou W.G. a že je jediná, na ktorú sa môže obrátiť, aj keď nie oficiálne, tak ľudsky, z morálneho hľadiska. R.W. jej nespomínala, že by sa obrátila na niektorého zo zamestnancov z MT. s riešením predmetnej pohľadávky. Nikto zo zamestnancov W. nebol zainteresovaný do riešenia predmetnej pohľadávky, nikto zo strany W., z jeho zamestnancov tu nebol taký, ktorý by mohol dať súhlas s riešením predmetnej pohľadávky tak ako sa vyriešila a nikto by nemohol podať nesúhlas, keď každý vedel, že W.G. riadi ako fyzická osoba firmu. Svedkyňa svoje odlišné tvrdenia ňou uvedené v jej výsluchu na pojednávaní dňa 28.03.2019 v porovnaní s tvrdeniami ňou uvedenými pri výsluchu na pojednávaní dňa 18.06.2019, resp. uvádzané v jej písomnom podaní zo dňa 15.04.2019, zdôvodnila tým, že na pojednávaní bola v strese, že sa možno zle vyjadrila, že išlo o udalosť spred 20 rokov, že na pojednávaní bola zmätená, že sa jej obe firmy W. a W.G. ako fyzická osoba v strese miešali. Doma sa zamyslela ako to bolo a to uviedla vo svojom písomnom podaní. Dodala, že v prípade pripravených otázok by odpovedala tak, ako je uvedené v jej písomnom podaní. Toto podanie podávala s tým, že má uviesť pravdu a bola si vedomá následkov krivej výpovede. Po výpovedi na súdu dňa 28.03.2019 si uvedomila, že nehovorila pravdu, doma si spomenula na veci, preto podala dané písomné podanie. Tieto dôvody sa vzťahujú aj na v poradí druhú

výpoveď svedkyne G. N.. Faktom, je, že G. N. vypovedala pred súdom dňa 28.03.2019 a dňa 18.06.2019 ako svedkyňa, v oboch prípadoch po poučení súdom (okrem iného) o jej povinnosti vypovedať pravdu a nič nezamlčovať a o trestnoprávných následkoch krivej výpovede podľa § 196 ods. 2 CSP. Svedkyňa v oboch prípadoch uviedla, že nemá žiaden vzťah k stranám. Obe výpovede svedkyne N. súd prvej inštancie hodnotil jednotlivo a s ostatnými dôkazmi v ich vzájomnej súvislosti. Uviedol, že i keď možno rozumieť vysvetleniu svedkyne N., že jej výpoveď sa týkala udalostí spred 20 rokov, a teda si na skutočnosti, ku ktorým vypovedala, nepamätala, na druhej strane však svedkyňa pri v poradí prvej výpovede na otázky odpovedala jednoznačne, ale nie tak, že si na dané skutočnosti nepamätá. Mal za to, že v poradí druhá výpoveď svedkyne N. k zastupovaniu W.. nie je v súlade s výpoveďami svedkýň Z. N. i G. Q.. Svedkyňa Z. N. totiž uviedla, že G. N. vnímala ako osobu, ktorá pracovala ako predavačka v bufete, nevnímala ju ako osobu, ktorá mala na starosti prevádzkovú činnosť, riadenie prevádzkovej činnosti, a to ani po smrti W.G.. Vie o tom, že pani N. bola partnerkou W.G.. Po smrti W.G. všetko riadil pán N., a to v rámci podnikania W.G. ako fyzickej osoby. Svedkyňa G. Q. vnímala G. N. v rokoch 1994, 1995, kedy pracovala pre W., ako pracovníčku v bufete. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že v poradí druhá výpoveď svedkyne N. k zastupovaniu W. nie je v súlade ani s listom zo dňa 05.01.2000 (viď čl. 67 súdneho spisu), ktorý bol doručený W. Z. dňa 12.01.2000 od W.G. W., IČO: XXX XXX XX, v ktorom sa uvádza: „Pri dodatočnej kontrole korešpondencie sme zistili, že dňa 04.01.2000 sme omylom prevzali list adresovaný na spoločnosť W.. Keďže W. nezastupuje nikto z našich zamestnancov, v prílohe Vám uvedený list zasielame späť a žiadame do budúca nezasielať korešpondenciu. na našu adresu“. Súd pripomína, že ide o list zo dňa 05.01.2000, t.j. z času po smrti jediného konateľa W. W.G. a krátko z obdobia pred uzavretím predmetnej Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.01.2000. Súd prvej inštancie poukázal aj na tú skutočnosť, že okrem podnikania prostredníctvom právnickej osoby W.. (W. bola zapísaná v OR dňa XX.XX.XXXX) podnikal W.G. aj ako fyzická osoba, čo vyplýva z výpisu zo Živnostenského registra a z údajov o dni vzniku jeho oprávnenia podnikat' od XX.XX.XXXX, resp. od XX.XX.XXXX. To zodpovedá aj údajom uvádzaným svedkýňami G. N., Z. N., ale i G. Q., že za života W.G. sa W. „pretransformovala“ na W.G. fyzickú osobu, podnikateľa. Samotná svedkyňa G. N. uviedla, že po tom, keď prešla činnosť s.r.o. na fyzickú osobu W. O., W.T.. utlmil svoju činnosť a u tejto s.r.o. o ďalšie rozhodovania nešlo, že všetka činnosť spol. s.r.o. sa preniesla na fyzickú osobu a spol. s.r.o. zostala len formálne. Súčasne svedkyňa G. N. vylúčila, že by tu bol niekto zo zamestnancov W., ktorý by mohol dať súhlas alebo nesúhlas s riešením predmetnej pohľadávky, keďže každý vedel, že W.G. riadi firmy ako fyzická osoba. Z vyššie uvedeného dokazovania vyplynulo, že Zmluva o postúpení pohľadávok z 21.01.2000 bola uzatvorená v čase, keď prevádzku riadili N., pričom nešlo o riadenie prevádzky W., ale o riadenie prevádzky firmy W.G. ako fyzickej osoby. Ak teda Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 21.1.2000 bola uzatvorená medzi právnickou osobou W. a právnickou osobou M., potom tu nebola osoba, ktorá by mohla prekročiť plnomocenstva zo dňa 01.10.1993 V.. Z. schváliť alebo naopak neschváliť, prípadne sa mohla dozvedieť o prekročení plnomocenstva W. prostredníctvom svojho štatutárneho orgánu, prípadne svojich zástupcov v zmysle § 13 ods. 1 Obchodného zákonníka alebo § 20 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Podľa záveru súdu prvej inštancie ani G. N. nie je ani osobou, ktorá by prichádzala do úvahy ako osoba, ktorá by mohla neoznámiť M. svoj nesúhlas bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o prekročení predmetného plnomocenstva V.. Z. dozvedela, s účinkami uplatnenia nevyrátiteľnej právnej domnienky o schválení prekročenia plnomocenstva zo strany W.. v zmysle § 33 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka. Súd potom uzavrel, že Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 21.01.2000 nezaväzuje W.. Ak teda Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 21.01.2000 W. nezaväzuje, potom vo vzťahu k M. a jeho právnym nástupcom podľa následných zmlúv o postúpení pohľadávky vrátane žalobcu, nie je daný záväzok žalovaného plniť, teda žalovaný nie je v tomto spore vecne pasívne legitimovaný.

2. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a vyhovel podanej žalobe. Súdu prvej inštancie vytýkal nesprávne skutkové a právne závery (odvolací dôvod v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP). Nesprávne právne posúdenie veci vytýkal súdu prvej inštancie v súvislosti s posúdením otázky nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného. Dôvodil, že záväzok žalovaného nevznikol titulom Zmluvy o postúpení pohľadávok, ale vznikol z celkom iného právneho dôvodu, nemajúceho nič spoločné s predmetnou zmluvou. Záväzok žalovaného vznikol z titulu bezdôvodného obohatenia, ktoré nastalo u žalovaného po jeho odstúpení od kúpnej zmluvy, ktorú žalovaný ako predávajúci uzavrel so spoločnosťou W.. ako kupujúcim dňa 05.10.1993 a na základe ktorej prevzal od spoločnosti W.. časť kúpnej ceny vo výške 8.688.630,- Sk (288.409,68 eur), ktorú po odstúpení od tejto kúpnej zmluvy a spätnom prevzatí nehnuteľností, ktoré boli jej predmetom, doposiaľ žalovaný nevrátil. Už z tohto je dostatočne zrejmé,

že záväzok žalovaného na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia nepochybne existuje a je daný a jeho právny osud, vznik, zmena či zánik, nemá nič spoločné s platnosťou či účinnosťou Zmluvy o postúpení pohľadávok, ani následne uzavretých Zmlúv o postúpení pohľadávky až na žalobcu. Žalobca nesúhlasil ani so skutkovými závermi, ku ktorým dospel súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania. Predovšetkým poukazoval na výsluchy svedkyň R. O. a G. N.. Uviedol, že svedkyňa R. O. sa jednoznačne vyjadrila, že po smrti W. O. bola v prevádzke W., pričom videla, že táto normálne funguje a riadia ju práve súrodenci N.. Dôležitosť tohto tvrdenia zo strany svedkyne žiadnym spôsobom nespochybňuje ani to, že sa jej súrodenci N. nepredstavili ako štatutárny zástupcovia spoločnosti W. a ani jej nepredložili plnomocenstvo. V uvedenej súvislosti poukazovala na ust. § 15 ods. 1 Obch. zákonníka. Ďalej dôvodil, že v súlade s výpoveďou R.W. sa po náležitom objasnení veci vyjadrila aj G. N., keď vysvetlila fungovanie tak obchodnej spoločnosti W. po smrti W.G., ako aj podniku fyzickej osoby W.G. W. Poukázal na to, že G. N. predložila súdu aj listinný dôkaz, a to pracovnú zmluvu zo dňa 01.01.1994, na základe ktorej pracovala v spoločnosti W. ako administratívna pracovníčka. Podľa názoru žalobcu sa jedná o veľmi podstatný dôkaz, ktorý objektívne preukazuje, že svedkyňa G. N. pracovala v spoločnosti W. na inej pracovnej pozícii ako tvrdili svedkyne Z. N. a G. Q., čím sa spochybňuje vierohodnosť ich výpovedí. Uviedol, že G. N. bola družkou W.G., ešte počas života mu pomáhala pri riadení spoločnosti, mala s ním aj dieťa a aj oficiálne pracovala ako administratívna pracovníčka v spoločnosti. Mala väčšie právomoci ako obyčajná administratívna pracovníčka. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa žalobca domnieva, že aj po smrti W. O. existovala osoba, ktorá mohla schváliť Zmluvu o postúpení pohľadávok v mene spoločnosti W., a to G. N. ako matka syna W.G., ktorá pracovala v tejto spoločnosti. Nič na tom nemení ani tá skutočnosť, že nemala mať podpisové právo s poukazom na ust. § 33 ods. 1 Obč. zákonníka. Nejednalo sa teda len o obyčajnú administratívnu pracovníčku, ktorá by nemala žiadne právomoci. Žalobca mal za to, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že spoločnosť W. ako existujúca právnická osoba vykonávala podnikateľskú činnosť aj po uzavretí Zmluvy o postúpení pohľadávok a že práve z jednaní osôb, a to predovšetkým G. N., vystupujúcich za túto spoločnosť vo vzťahu k spoločnosti M. bolo celkom zrejmé, že prekročenie oprávnenia splnomocnenca pri uzavretí predmetnej zmluvy bolo zo strany W. ako splnomocniteľa schválené. M. uzavrel danú zmluvu s W. nepochybne v dobrej viere, že V. B. Z., konajúci pri tomto právnom úkone za W., je na to oprávnený a koná v medziach splnomocnenia a ak sa následne spoločnosť W. v súlade s touto zmluvou vo vzťahu k spoločnosti M. aj správala, tak nepochybne aj v prípade prekročenia splnomocnenia V. B. Z. by v takomto následnom konaní spoločnosti W. išlo o prejav schválenia takéhoto prekročenia splnomocnenia a súhlasu so zmluvou uzavretou aj pri takomto prekročení splnomocnenia zo strany splnomocniteľa W. konkludentnou formou. Podľa názoru žalobcu je nepochybné, že svedkyňa G. N., ktorá rokovala s R.W. v prevádzke spoločnosti W. po smrti W.G., bola oprávnená schváliť uzavretie Zmluvy o postúpení pohľadávok v zmysle § 15 ods. 1 Obch. zákonníka. Ďalej uviedol, že i keď v spoločnosti neexistoval organizačný poriadok, nevyklučuje to automaticky možnosť G. N. konať v mene spoločnosti W. Vzhľadom na vyjadrenie svedkyne R.W. je podľa názoru žalobcu nepochybné, že ak by aj G. N. mala prekročiť pri schválení Zmluvy o postúpení pohľadávok rozsah svojho oprávnenia konať v mene spoločnosti W., tak toto konanie zaväzuje spoločnosť W., keďže svedkyňa R.W. o tomto objektívne nemohla vedieť. Zdôrazňoval, že opätovne poukazuje na to, že súd prvej inštancie mal za preukázané, že N. po smrti W.G. riadili a prevádzkovali jeho podnik ako fyzickej osoby, k čomu boli podľa súdu prvej inštancie oprávnení. V uvedenej súvislosti uviedol, že je potrebné si uvedomiť, že pokiaľ bol podnik spoločnosti W. prevádzkovaný v tých istých priestoroch, tými istými ľuďmi a v prevádzke sa pracovalo, nemohla mať R.W. pri totožnom obchodnom mene vedomosť, že by nemohla G. N. odsúhlasiť uzatvorenie Zmluvy o postúpení pohľadávok v mene spoločnosti W., a to aj konkludentne. Keďže sa G. N. nepochybne dozvedela o uzavretí Zmluvy o postúpení pohľadávok v mene spoločnosti W., neoznámila obchodnej spoločnosti M. nesúhlas, došlo k naplneniu hmotnoprávných podmienok v zmysle ust. § 33 ods. 1 Obč. zákonníka, pričom zo Zmluvy o postúpení pohľadávok je viazaná a má práva a povinnosti priamo spoločnosť W.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol potvrdenie napadnutého rozsudku. Nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že jeho žaloba bola v zmysle prvoinštančného rozsudku zamietnutá prioritne na základe nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného. Uviedol, že žaloba bola zamietnutá prioritne z dôvodu, že v danom prípade nebola pri uzatváraní Zmluvy o postúpení pohľadávky preukázaná dodatočná ratihabícia právneho úkonu vykonaného neoprávnenou osobou nad rámec udeleného procesného splnomocnenia. Až na základe tohto právneho záveru súd prvej inštancie v odôvodnení prvoinštančného rozsudku konštatuje, že nakoľko Zmluva o postúpení pohľadávky nezaväzuje, nie je žalovaný vo veci pasívne vecne legitimovaný. V uvedenej súvislosti považoval za potrebné dodať, že žalobca svoju aktívnu vecnú legitímáciu odvodzoval práve z titulu Zmluvy o

postúpení pohľadávky (inak by do konania nemohol vstúpiť). Žalobca teda nemôže zároveň tvrdiť, že pasívna vecná legitímácia (t.j. hmotnoprávne postavenie žalovaného v spore) vychádza z inej právnej skutočnosti. Je teda zrejme, že otázku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného posúdil súd prvej inštancie správne, pričom svoj právny záver mohol súd prvej inštancie uviesť aj opačne, t.j. mohol konštatovať, že žalobca nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu. Zdôrazňoval, že dôkazné bremeno tvrdení v spore môže byť preukázané iba faktami, nie domnienkami niektorej zo sporových strán. Ak by G. N. mala predstavovať osobu, ktorá bola oprávnená dodatočne schváliť právny úkon v mene spoločnosti W., vykonaný V.. B. Z. nad rámec jemu udelenej plnej moci, musela by byť táto skutočnosť preukázaná, t.j. nemôže byť iba vo forme domnienky žalobcu. Uviedol, že z tvrdenia p. N., že za života konateľa W.G. „chodila do práce a v čase neprítomnosti W.G. kontrolovala výkon práce“, za žiadnych okolností nemôže byť vyvedené jej oprávnenie konať v mene obchodnej spoločnosti MT. podľa ust. § 15 ods. 1 Obch. zákonníka po jeho smrti. Poukazoval ďalej aj na obsah jej výpovede vyplývajúci z bodu 64. str. 30 a bod 41. prvoinštančného rozsudku, v ktorej súvislosti súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku správne uzavrel, že Zmluva o postúpení pohľadávok má zákonom predpísanú písomnú formu, a teda v zmysle ústnej dohody s W.G. nemohla p. G. N. takúto zmluvu uzavrieť v mene W., a to ani za jeho života. Ďalej uviedol, že z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že p. G. N. po smrti jediného konateľa spoločnosti W. nemohla v mene tejto spoločnosti vykonávať žiadne právne úkony a už vôbec nie úkony, pri ktorých zákon v rozhodnom čase vyžadoval písomnú formu. Dôvodil, že žalobca sa nemôže domáhať dobromyseľnosti svojho údajného právneho predchodcu (M..), ak v čase uzavretia spornej Zmluvy o postúpení pohľadávky jeho štatutárny orgán mal vedomosť o smrti jediného konateľa svojho zmluvného partnera (W.) a objektívne neexistovala žiadna fyzická osoba, o ktorej by sa s prihliadnutím na povinnosť konať s odbornou starostlivosťou mohol tento štatutárny orgán oprávnene domnievať, že je oprávnená konať v mene W.4. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 379 a § 380 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdiť.

5. Odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu tak, ako ho zistil súd prvej inštancie a ktorým bol viazaný, pričom na obsah odvolania žalobcu nevyvstala potreba, aby sám dokazovanie zopakoval alebo doplnil (§ 383 CSP).

6. Žalobca v odvolaní zopakoval argumentáciu prezentovanú v priebehu doterajšieho konania. Vyplýva z nej, že sa nestotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, tak ako boli prezentované v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku, keď namietal odvolacie dôvody v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP (nesprávne skutkové a právne závery).

7. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov súdom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

8. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

9. Odvolací súd považuje vyššie uvedené odvolacie námietky žalobcu za neopodstatnené. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu

vo vykonaných dôkazoch a vec správne skutkovo posúdil. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými závermi uvedenými v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie a podľa § 387 ods. 2 CSP na ne v plnom rozsahu poukazuje. Na správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Vec správne posúdil aj po právnej stránke s výnimkou vecnej legitímácie, keď nedostatok vecnej legitímácie odvolací súd vzhliadol na rozdiel od súdu prvej inštancie na strane žalobcu.

10. Odvolací súd považuje za potrebné dodať, že podľa jeho názoru súd prvej inštancie sa už v odôvodnení rozsudku náležitým spôsobom vyporiadal so všetkými dôvodmi podaného odvolania, ktoré dôvody odvolateľ - žalobca prezentoval už počas konania pred súdom prvej inštancie. Odvolací súd preto v odpovedi na vznesené námietky odkazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Na doplnenie správnosti uvádza:

11. Na to, aby sa niekto stal stranou sporu, netreba, aby bol účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorý v konaní ide - stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom), alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či on aj žalovaný sú skutočne účastníkmi hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého žalobca vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je žalobca subjektom práva a žalovaný subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v civilnom procesnom práve používa pojem vecná legitímácia. Vecnú legitímáciu má ten subjekt, komu svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitímácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitímácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa žalobca subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, resp. subjektívne vníma žalovaného ako účastníka určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba to, či žalobca a žalovaný účastníkmi daného hmotnoprávneho vzťahu objektívne sú, alebo nie sú. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (žalovaný), v skutočnosti objektívne nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (porov. rozsudok NS SR, sp. zn. 3Cdo/192/2004).

12. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (na strane žalobcu) alebo pasívnej (na strane žalovaného), je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď napr. rozsudok NS SR, sp. zn. 2 Cdo 205/2009). Pred preskúvaním uplatňovaného nároku je vždy súd povinný zistiť, či subjekty, ktoré vystupujú ako strany konania, sú skutočne účastníkmi hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého žalobca odvodzuje svoje subjektívne práva.

13. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že pôvodný žalobca W.. kúpnu zmluvou zo dňa 29.09.1995 previedol na žalovaného nehnuteľnosti - budovy autoservisu a kotolne, nachádzajúce sa v Z. na parc.č. XXX/X resp. XXX/X., ktoré predtým nadobudol od žalovaného kúpnu zmluvou zo dňa 05.10.1993. Rozsudkom zo dňa 30.06.1999, č.k. 10C/192/95-57 bolo určené, že mesto Z. platne odstúpilo od kúpnej zmluvy uzavretej s postupcom (W.) dňa 05.10.1993 a tento rozsudok sa stal podkladom pre zmenu zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností formou záznamu v prospech mesta Z.. Dňa 21.01.2000 uzatvorili W. ako doterajší veriteľ - postupca a M.. ako nastupujúci veriteľ - postupník zmluvu o postúpení pohľadávok, pričom zo zmluvy vyplýva, že za postupcu zmluvu uzatváral V.. B. Z.. V prejednávanej veci nebolo sporné, že žalobca svoju aktívnu vecnú legitímáciu odvodzuje práve od Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 21.01.2000, ktorú v mene spoločnosti W. uzatvoril V.. B. Z. ako zástupca. Je nesporné, že plnomocenstvo udelené V.. B. Z. dňa 01.10.1993 spoločnosťou W.. treba považovať za plnomocenstvo udelené podľa § 24 a nasl. v tom čase platného O.s.p., t.j. za procesné plnomocenstvo. V.. Z. ako splnomocnenec pri uzavretí uvedenej zmluvy prekročil svoje oprávnenie konať za splnomocniteľa vyplývajúce z uvedeného plnomocenstva, v dôsledku čoho sa súd prvej inštancie následne zaoberal účinkami prekročenia tejto plnej moci v zmysle § 33 ods. 1 Obč. zákonníka, podľa ktorého, ak splnomocnenec prekročil svoje oprávnenie vyplývajúce z plnomocenstva, je splnomocniteľ viazaný, len pokiaľ toto prekročenie schválil. Ak však splnomocniteľ neoznámí osobe, s ktorou splnomocnenec konal, svoj nesúhlas bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o prekročení oprávnenia dozvedel, platí, že prekročenie schválil. Na základe rozsiahleho dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie, súd prvej inštancie dospel k správnejmu záveru, že pri uzatváraní

predmetnej Zmluvy o postúpení pohľadávky nebola preukázaná dodatočná ratihabícia právneho úkonu vykonaného neoprávnenou osobou nad rámec udeleného procesného splnomocnenia, v dôsledku čoho je potrebné konštatovať, že žalobca sa na jej základe nestal oprávneným z pohľadávky proti žalovanému. Nie je oprávneným subjektom na podanie žaloby, čo znamená, že na strane žalobcu, ako vyplýva z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie a listinných dôkazov, z právneho vzťahu založeného predmetnou Zmluvou o postúpení pohľadávky medzi W. a M. nevyplýva jeho právo domáhať sa voči žalovanému, aby plnil priamo žalobcovi, pretože žalobca v konaní nie je aktívne vecne legitimovaným.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené (nedostatok aktívnej vecnej legitímácie) už nebolo potrebné, aby sa odvolací súd podrobne zaoberal ďalšími odvolacími námietkami žalobcu.

15. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako i súvisiaci výrok o náhrade trov konania ako vecne správny, i keď z iných dôvodov čo sa týka posúdenia a vecnej legitímácie, podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní úspešnému žalovanému odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

17. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).